

**ข่าวพระบาท
ทาสประชาชน**

■ ประพันธ์ คุณมี

การที่ GPSC เข้าซื้อกิจการของ GLOW ซึ่งเป็นบริษัทเอกชนผู้ผลิตไฟฟ้ารายใหญ่ที่สุดใน

ประเทศไทยจึงเท่ากับ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งถือเป็นรัฐวิสาหกิจของรัฐ ที่ได้แปรสภาพจากรัฐวิสาหกิจมาเป็นบริษัทมหาชน ตามพ.ร.บ.ทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 เป็นผู้เข้าเทกโอเวอร์ หรือเข้าครอบงำกิจการแบบเบ็ดเสร็จ 100% ในบริษัท โกลว์พลังงาน จำกัด (มหาชน) นั่นเอง เพราะเป็นที่ทราบแล้วว่า GPSC ถูกครอบงำแบบเบ็ดเสร็จโดย บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ดังที่กล่าวมา จึงมีปัญหาว่า การดำเนินการในลักษณะนี้ของ ปตท.เป็นการดำเนินกิจการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง ปตท.หรือไม่ เป็นประเด็นที่น่าสนใจและน่าศึกษาทั้งมีข้อสงสัยจากสังคมไม่น้อย

ย้อนดูประวัติความเป็นมาก่อนที่ ปตท.จะกำเนิดขึ้นโดยพิจารณาเพียงสังเขปจะเห็นได้ว่าการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ.การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2521 เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2521 โดยมีวัตถุประสงค์ในการประกอบและส่งเสริมธุรกิจปิโตรเลียม รวมถึงดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับการประกอบธุรกิจปิโตรเลียม เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดแก่เศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ ซึ่ง

ในระยะเริ่มต้นก็ได้โอนเอากิจการของกรมพลังงานทหารและที่เกี่ยวข้องกับโรงกลั่นน้ำมัน กระทั่งวงกลาโหม

องค์การเชื้อเพลิง และองค์การก๊าซธรรมชาติแห่งประเทศไทย มาเป็นของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย วัตถุประสงค์หลักของ ปตท. จึงเป็นกิจการอันเกี่ยวกับการปิโตรเลียมเป็นสำคัญ ส่วนรัฐวิสาหกิจที่มีอำนาจหน้าที่ในการผลิตไฟฟ้าใช้ภายในประเทศ เป็นเรื่องของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ซึ่ง กฟผ.ก็เป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ.การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 โดยรวมเอาหน่วยงานด้านการผลิตและส่งพลังงานไฟฟ้า 3 แห่ง ได้แก่การไฟฟ้าอันฮิ การลิคไนต์ และการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือ เข้าเป็นหน่วยเดียวกัน ตั้งแต่ 1 พฤษภาคม 2512 และนับแต่นั้นเป็นต้นมา กฟผ.จึงเป็นรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานหลักในการผลิตไฟฟ้าของชาติ

ดังนั้น การที่ ปตท.มุ่งหน้าสู่ธุรกิจผูกขาดการเป็นผู้ผลิตไฟฟ้ารายใหญ่ ซึ่งหากเป็นไปในทิศทางที่ ปตท.กำลังดำเนินการเช่นนี้ต่อ

ไป คำถามก็คือ การดำเนินกิจการดังกล่าวใช่ภารกิจตามวัตถุประสงค์ของ ปตท.หรือไม่ และหากเป็นเช่นนี้ กฟผ. จะมีสภาพและสถานะอย่างไร เพราะ ปตท.บัดนี้ได้กลายเป็นบริษัทมหาชน เป็นรัฐวิสาหกิจที่ได้รับการแปรรูปไปแล้ว ขาหนึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ อีกขาหนึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

ลูกด้าหลักคือโรงไฟฟ้าทั้งภาครัฐและเอกชน ส่วนการจัดการไฟฟ้ารัฐก็มี กฟผ. เป็นหน่วยงานจัดหาไฟฟ้าเพื่อความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งรัฐบาลได้มีนโยบายส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้าดำเนินกิจการโครงการไฟฟ้าเพื่อความมั่นคงอีกทางหนึ่งแล้ว กรณีที่ ปตท.เข้ามาทำธุรกิจด้านไฟฟ้า จึงมีลักษณะ

GPSC ซื้อ GLOW ใครได้ใครเสีย? ผูกขาดหรือแย่งขัน(2)

ทรัพย์ ที่ถูกจัดอันดับเป็นบริษัทยักษ์ใหญ่ติดอันดับที่ 100 ของบริษัทยักษ์ใหญ่ของโลกที่มีเงินทุนมหาศาล และมีผลประกอบการกำไรนับแสนๆ ล้านบาทต่อปี

นอกจากนี้ การที่ ปตท.แม้ว่าจะได้รับการแปรรูปเป็นบริษัทจดทะเบียนไปแล้วตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2544 และเข้าทำการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ เมื่อ 6 ธันวาคม 2544 เป็นต้นมาแล้วก็ตาม แต่โครงสร้างผู้ถือหุ้นข้อมูล ณ วันที่ 7 มีนาคม 2561 กระทรวงการคลังยังเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่จำนวน 1,459,885,575 หุ้น คิดเป็น 51.11% โดยนอกนั้นเป็นบรรดากองทุนต่างๆ และเอกชนเป็นผู้ร่วมถือหุ้น โดยโครงสร้างการถือหุ้นดังกล่าว ทำให้ ปตท.ยังมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจหรือกิจการของรัฐอยู่ด้วย

กรณีที่ GPSC เข้าซื้อหุ้น GLOW 100% และเข้าดำเนินการธุรกิจไฟฟ้าอันเป็นการแข่งขันกับเอกชน จึงมีปัญหาว่าเป็นการกระทำที่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราช

อาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 75 ที่บัญญัติไว้หรือไม่

ซึ่งมาตรา 75 บัญญัติว่า “รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาประโยชน์ส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภคหรือการจัดทำบริการสาธารณะ”

เมื่อ ปตท. ถือเป็นรัฐวิสาหกิจที่ทำหน้าที่จัดหาพลังงานน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ เพื่อความมั่นคงของประเทศ เป็นภารกิจสำคัญ โดยมี

เป็นการที่รัฐเข้าทำธุรกิจแข่งขันกับเอกชน ใช้นหรือไม่ ทั้งจะอ้างเพื่อความมั่นคงของรัฐ ก็ไม่อาจจะรับฟังได้ และถ้าหากกรณีนี้ทำให้ ปตท. โดย GPSC เข้ามาทำธุรกิจด้านไฟฟ้า โดยผูกขาดและมีอำนาจเหนือตลาดย่อมเป็นกรณีที่รัฐส่งเสริมการผูกขาดและทำลายการแข่งขันที่เป็นธรรมเสียเองอีกด้วย อันเป็นการกระทำที่ขัดและแย้งต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งเอกชนที่ได้รับผลกระทบอาจฟ้องต่อศาลปกครองหรือศาลรัฐธรรมนูญได้ **ประเด็นนี้จึงเป็นเรื่องที่หน่วยงานกำกับกิจการด้านพลังงาน พึงระมัดระวังและพิจารณาว่าจะเห็นสมควรอนุญาตให้กระทำหรือไม่**

ส่วนประเด็นเรื่องการแข่งขันทางการค้า นอกจากรัฐธรรมนูญจะบัญญัติห้ามไม่ให้รัฐประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชนแล้ว กรณีนี้ยังเป็นการแข่งขันไม่เป็นธรรมอีกด้วย เพราะปตท. เป็นผู้ผูกขาดขายก๊าซธรรมชาติให้กับโรงไฟฟ้าทุกรายในประเทศไทย เมื่อปตท. มาทำธุรกิจโรงไฟฟ้าเสียเองจึงเท่ากับเป็นการรวบรวมกิจการอันเป็นการกีดกันเอกชนผู้ประกอบการไฟฟ้ารายอื่นๆ และทำให้ตนมีอำนาจเหนือตลาดทั้งในอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติและอุตสาหกรรมไฟฟ้าของประเทศอีกด้วย เพราะปตท. ย่อมสามารถควบคุมและกำหนดแผนพัฒนาท่อส่งก๊าซธรรมชาติที่เป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับธุรกิจตนได้ เอกชนรายอื่นก็จะอยู่ในลำดับความสำคัญรองลงไป ความไม่เป็นธรรมเช่นนี้อาจเกิดขึ้น และเท่ากับรัฐมิได้พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประชาชนและประเทศแต่อย่างใด ■